

Карпенко А. В.
доктор економічних наук, професор
Засоріна Г. В.
аспірантка

Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО

Сьогодні цифровізація все глибше і сильніше проривається та занурюється в наше життя. Нові технології, автоматизація, впровадження та використання нових цифрових технологій стають повсякденними новинами з виробництва та побуту. Реальністю стало віртуальне спілкування, а жодна людина не уявляється без телефону, комп'ютера та іншої техніки.

Сучасне населення вже не уявляє свого життя без додатків, користується розумними годинниками, починає все більше використовувати у повсякденному житті техніку та роботів, які за допомогою штучного інтелекту можуть ставати голосовими помічниками, виконувати різні завдання, підтримувати розмову. Більшість професій вже давно пов'язані з цифровізацією: використовується комп'ютер, спеціальне програмне забезпечення, ведеться електронний бізнес, забезпечується онлайн-зв'язок через месенджери тощо. У професійному житті на допомогу працівникам прийшло нове програмне забезпечення, системи автоматизації робочих процесів (CRM, HRM-система), нова техніка, яка з легкістю може замінити важку фізичну працю, мобільні застосунки, цифровий маркетинг та чат-боти тощо.

У зв'язку зі змінами середовища прийнято розрізняти два види цифровізації: інформаційна та соціальна цифровізації. Інформаційна цифровізація – процес, при якому інформація перетворюється з аналогової в цифрову, роблячи інформацію структурованою, доступною для пошуку і доступною по цифрових каналах [1]. Тобто сучасний світ дозволяє швидше впорядковувати і обробляти інформацію, швидше отримувати обґрунтовані висновки та відповідно швидше приймати рішення. Процеси в системі пришвидшуються та зростають темпи змін. Соціальна цифровізація – це зміна суспільства, робочого життя, бізнесу, використання технологій і нових умов ведення бізнесу, які виникають з можливостей, які пропонує технологія [1]. Таким чином, оскільки зростають темпи змін в середовищі, вони спричиняють і соціальні зміни, відповідно виступають наслідком інформаційної цифровізації.

Найбільший вплив на суспільство сьогодні здійснюють мобільні телефони, через які відбувається використання соціальних мереж, програм, онлайн-банкінгу та отримання ряду державних послуг. Сучасні підприємці почали активно використовувати новітні технології і цифровізацію для задоволення потреб своїх клієнтів. Цифровізація не оминає і державу – запроваджено додаток “ДІА”, який містить оцифровані документи громадянина країни, дозволяє замовити довідки, отримати документи, оформити бізнес і заплатити податки, сформулювати звернення за компенсацією за зруйноване або пошкоджене майно,

отримати статус безробітного або зареєструватися як внутрішньо переміщена особа тощо. Цифрові технології активно використовуються для цифровізації культурної спадщини світу. За допомогою технологій роблять копії і оцифровують книги, роблять якісні фотографії культурної спадщини, проводять віртуальні онлайн-виставки в музеях і галереях, музиканти дають онлайн-концерти та публікують їх на різних платформах тощо.

З розвитком цифровізації трансформується соціально-економічна сфера країни: змінюється система розподілу капіталу, функціонування бізнесу і ринку праці, покращується комунікація між населенням і державою, модернізується система відносин.

Для швидкого та сталого розвитку цифровізації необхідно забезпечити певні умови: покращений доступ до товарів та послуг через інтернет; створення необхідної інфраструктури для підтримки належних умов для розвитку цифрової економіки; максимізація потенціалу цифрової економіки. Проте неможливо забезпечити перераховане без розвитку цифрових навичок і компетенцій. Таким чином, це і стало передумовою для створення Digital Competence (DigComp) Європейським Парламентом та Радою Європейського Союзу [2].

Отже, розвиток процесів цифровізації все більше поширюється на різні галузі економіки та суспільне життя населення, що сприяє підвищенню продуктивності на робочому місці, полегшує отримання та доступ до державних послуг тощо. Разом із цим нова цифрова реальність вимагає володіння новими навичками і вміннями як персоналом, так і населенням країни в цілому. Новий цифровий світ стає привабливішим, з більшими можливостями, але точно не простішим для праці та життя.

Література:

1. Gulliksen J. Digitalisation and its effects on society – particularly on higher education : курс лекцій. Sweden : KTH Royal Institute of Technology Stockholm. 22 с.
2. Карпенко А. В., Засоріна Г. В. Цифрова грамотність населення України в умовах цифрової трансформації. *Vzdelávanie a spoločnosť V*. 2020. № 5. С. 303–311.